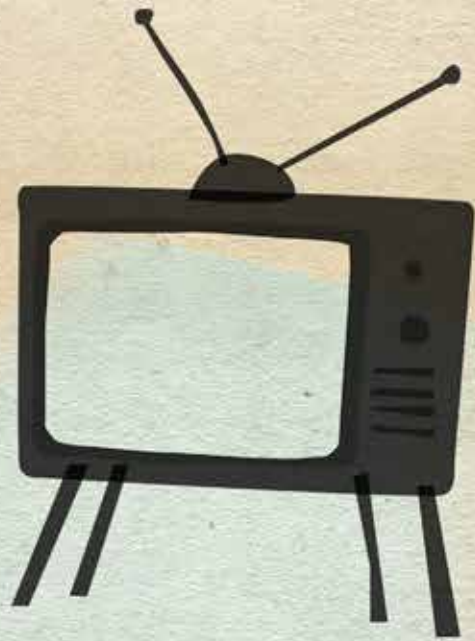

RETNINGSLINJER

ALDERSKLASSIFISERING AV BILDEPROGRAMMER

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

1. HVILKE BILDEPROGRAMMER SKAL HA ALDERSGRENSE OG HVA ER SKADELIG INNHOLD?

Det fremgår av beskyttelsesloven¹ at alle filmer og programmer som² gjøres tilgjengelig for allmennheten skal ha en aldersgrense³. Dette utgangspunktet begrenses noe ved at loven kun gjelder for plattformer og visningssteder loven regulerer. Det er også gitt unntak for enkelte programkategorier som ikke trenger aldersgrense⁴.

Når filmer og programmer skal klassifiseres etter beskyttelsesloven, skal du ta utgangspunkt i om innholdet kan være *skadelig* eller *alvorlig skadelig* for barn og unges velbefinnende. Ved vurdering av hva som er skadelig innhold, må du først og fremst se på den antatte virkningen innholdet kan ha, og de reaksjonene skildringer kan påføre barn i ulike aldersgrupper. Basert på en vurdering av de momentene det blir redegjort for i retningslinjene, skal bildeprogrammet aldersklassifiseres, det vil si gis en av de gjeldende aldersgrensene.

Det er viktig å være oppmerksom på at du ikke skal ta hensyn til om filmen egner seg for barn. Det er bare antatt skadeeffekt som skal vektlegges når du setter en aldersgrense.

Skadelig innhold er innhold som kan skape angst, vekke uro eller virke skremmende for enkelte aldersgrupper. Det samme gjelder tematikk som kan virke forstyrrende eller opprivende på barn i gitte aldersgrupper, og innhold som kan gi ubehag, forvirre eller støte barns egne normer. Eksempler på det siste kan være seksualisert innhold som ikke presenteres på barn og unges premisser.

Alvorlig skadelig innhold er innhold bestående av grov vold eller omfattende og nærgående seksuelle skildringer. Innhold som kan tenkes å i særlig negativ grad skremme eller påvirke barn og unges tanker, ideer og holdninger over tid, anses også å være til alvorlig skade. Eksempler på dette kan være kombinasjoner av sex og vold, eller forherligelse av selvmord, selvtekt (eksempelvis brutale «hevfilmer») og grov dyremishandling. Alvorlig skadelig innhold skal alltid ha 18-årsgrense. Denne typen innhold⁵ er det også forbudt å vise på tv⁶. Ved vurdering av skadelig innhold skal du ta utgangspunkt i tålegrensen og normene til barn og unge innenfor ulike aldersgrupper. Du må også ta hensyn til konteksten⁷, og barn og unges rett på informasjon og tilgang på medieinnhold⁸.

1 Lov 6. februar 2015 nr. 7 om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv.

2 I loven brukes samlebegrepet «bildeprogrammer».

3 Aldersgrensene er: Alle, 6 år, 9 år, 12 år, 15 år og 18 år.

4 Se vedlegg 1 for nærmere informasjon om unntakene.

5 Se tabell i vedlegg 2 som gir enkelte typeeksempler på skillet mellom skadelig innhold med 18-årsgrense som kan vises på tv, og alvorlig skadelig innhold som ikke kan vises på tv.

6 Med «tv» menes her tradisjonell, lineær fjernsynssending som er definert i kringkastingsloven § 1-1 bokstav c.

7 Kontekst: hvordan innholdet er fremstilt, og barn og unges modenhet og kompetanse.

8 FNs barnekonvensjon stiller enkelte krav til barns rett til informasjon og tilgang på medieinnhold. Denne retten må enkelte ganger veies opp mot kravet på beskyttelse.

2. VURDERINGSMOMENTER – ALDERSKLASSIFISERING

2.1. Innledning

Når filmer og programmer skal vurderes og gis en aldersgrense må flere momenter overveies. Grunnlaget for vurderingene vil være hvordan innholdet og temaene er skildret, og hvordan dette igjen vil kunne oppfattes av barn og unge i ulike aldersgrupper.

Under finner du en oversikt over spørsmål det kan være nyttig å stille seg selv underveis i vurderingene. Refleksjonene du gjør deg er ment å være til hjelp når du skal plassere filmer og programmer i riktig alderskategori etter tabellene i kapittel 3 om Aldersgrenser.

2.2. Filmen eller programmets uttrykk

Barn og unges referanseverden, erfaringer med medier og kjennskap til ulike sjangre og programtyper er viktig for deres seeropplevelse. Dersom barn for eksempel er i stand til å gjenkjenne filmen eller programmets oppbygging og mønster, eller erfarer at det er stor avstand mellom programmets univers og deres eget liv, er det sannsynlig at innholdet som skildres vil virke mindre skremmende. Filmen eller programmets uttrykk har altså betydning for aldersgrensen som skal settes. *Tenk derfor igjennom følgende:*

Kontekst

Er rammen for filmen eller programmet gjenkjennelig for aldersgruppen? Er for eksempel film- eller programsjangeren kjent for barn? Hvor realistisk er programmet; er det animert, innenfor et tydelig fiksjonsunivers, virkelighetsnært eller autentisk (faktabasert eller dokumentarisk)? Foregår filmen eller programmet innenfor et kjent eller ukjent miljø? Ender fortellingen godt eller dårlig?

Stemning

Hvordan er atmosfæren i programmet eller filmen? Er stemningen lett og hyggelig, mørk eller dyster? Hvordan er intensiteten? Inneholder bildeprogrammet dramatiske lyd- og/eller bildeeffekter? Forekommer dette i så fall enkeltvis, ofte eller er det gjennomgående? Er det scener, musikk eller temaer som kan vekke uro, skremme, forstyrre eller virke angstskapende? Eller er det «det gode gys»?

«Det gode gys» er gross som kan oppleves som litt skummelt der og da, men på en god måte som er tilpasset barnets modenhet og tålegrense – med andre ord: «skrekkblandet fryd».

Karakterer

Hvordan er karakterene⁹ i programmet eller filmen framstilt? Er de gjenkjennelige? Framstår de som trygge eller utrygge? Er de redde og usikre, eller tøffe og selvsikre? Hvordan løses problemer og hvordan går det med karakterene? Er det karakterer med sentrale roller i programmet eller filmen som barn og unge lett kan identifisere seg med?

2.3. Filmen eller programmets innhold

Filmen eller programmets innhold, tematikk eller enkelthandlinger (som for eksempel antall slag eller grove ord) kan ikke vurderes isolert fra uttrykket. Skildringer av vold eller sex er derfor heller ikke selvstendige kriterier ved aldersvurdering av filmer og programmer. Slike innslag må alltid vurderes sammen med andre kriterier, som for eksempel hvordan disse framstår i handlingen, hvor brutale, detaljerte eller nærgående beskrivelsene er, eller hvor stor del av filmen/programmet som inneholder denne type skildringer. *Tenk derfor igjennom følgende:*

Vold

Hvordan er volden framstilt? Er den humoristisk (slapstick) eller ironisk (parodi), eventyrlig eller realistisk? Hvor grov, kynisk eller brutal er volden? Og hvordan er den presentert; hvor detaljert, nærgående og hvor mye? I hvilken sammenheng framstår volden; er den sjangertypisk (f.eks. «action» eller «fantasy»)? Hvem utøver volden, og framstår den som forherligende eller kritisk?

Seksualitet

Hvordan er seksualiteten framstilt? Antydes den bare, er den lite detaljert framstilt, eller er den omfattende og eksplisitt skildret? Framstår skildringene som samtykkende eller ufrivillige? Kritiske eller grenseoverskridende for barn og unge i ulike alderskategorier? Er de seksuelle skildringene på barn/ungdoms premisser, eller er de framstilt på en måte som barn og unge vil oppleve som ubehagelig, forstyrrende eller støtende?

Nakenhet og intime scener i en «ikke-seksuell» sammenheng anses ikke som skadelig for barn og unge etter gjeldende regelverk.

⁹ Karakterer er i denne sammenheng ikke utelukkende i menneskelig form, men kan uttrykkes f.eks. ved ulike gjenstander, dyr, stemme etc.

3. ALDERSGRENSER

Annen tematikk

Inneholder, eller tar programmet opp, temaer (se liste i faktaboks under) som er presentert på en slik måte at det kan virke forstyrrende eller opprivende på barn og unge i ulike aldersgrupper? Kan tematikken tenkes å være forstyrrende i seg selv uavhengig av presentasjonsformen? Eller tas tematikken opp på en varsom og indirekte måte, og/eller på en måte som er tilrettelagt for barn? Hvor omfattende og detaljerte er beskrivelsene, og hvor realistisk er temaene gjengitt; er det fakta eller fiksjon?

Mange programmer tar opp temaer som i utgangspunktet kan synes vanskelig for barn og unge å håndtere. Dette betyr likevel ikke at programmer med vanskelige eller vonde temaer alltid skal ha en høy aldersgrense. Ved fastsetting av aldersgrenser på bakgrunn av tema, må det tas særlig hensyn til programmets uttrykk; som stemning, sjanger (eks. fakta eller fiksjon), hvordan det er tilrettelagt for barn og unge i ulike aldersgrupper og detaljeringsnivå i innslagene.

Vær særlig oppmerksom på følgende temaer når du skal aldersklassifisere et bildeprogram¹⁰:

Krig, ulykker, katastrofer, terror, folkemord, dødsfall, dyremishandling, selvmord, incest, omsorgssvikt, krangler, skilsmisser, mobbing, rasisme og rusmisbruk.

Banning og enkeltstående grove ord anses ikke som skadelig for barn og unge etter gjeldende regelverk. Men: Ta hensyn til at ironi og satire kan være vanskelig å oppfatte for barn. Dette gjør at de lett forstår et budskap bokstavelig. Innslag med grov humor, som for eksempel sarkasme og latterliggjøring, kan derfor lett virke forvirrende på barn under 12 år.

Under gis det en oversikt over hva som normalt godtas av innhold og uttrykk innenfor de enkelte alderskategoriene. Innholdet i tabellene er kumulative, dvs. at de bygger på hverandre. Det som tillates av innhold i lavere alderskategorier er altså også tillatt i høyere alderskategorier selv om dette ikke kommer klart fram av tabellene.

NB! Oversikten er ment å gi deg en best mulig forståelse av hva som kan aksepteres innenfor de ulike alderskategoriene. Oversikten er ikke uttømmende, så vær oppmerksom på at det vil være innhold og/eller uttrykksformer du kanskje ikke finner nøyaktig gjengitt i tekst eller tabeller. Bruk da tabellene som veiledning.

Under hver alderskategori er det gitt eksempler fra filmer og programmer/serier. Der eksemplene er TV-serier, er disse gitt på bakgrunn av Medietilsynets hovedinntrykk av serien.¹¹ Tilsynet har altså ikke vurdert alle episoder som er sendt i de angitte serier. Filmene som gis som eksempler er derimot vurdert av Medietilsynet.

3.1. Tillatt for alle

Filmer og programmer som gis aldersgrense *Tillatt for alle* skal ha en neddempet lyd- og effektbruk og ikke inneholde noen urovek-kende eller dramatiske skildringer. Enkelte litt skumle elementer kan tillates hvis de er svært kortvarige og foregår innenfor en trygg ramme som er tilrettelagt for barn under 6 år. Dette gjelder for eksempel filmen *Bamse og tyvenes by* (2014) og animasjonsse-rien om *Det lille spøkelse Laban*. Det samme gjelder innslag med noe voldsomme effekter dersom disse er kortvarige og foregår innenfor en tydelig humoristisk ramme, som i tidlige stumfilmer og i tegnefilmene om *Tom og Jerry* eller animasjonsfilmen *Grusomme meg 2* (2012).

Mange fakta-, reality- og dokumentarprogrammer vil kunne tillates for alle aldersgrupper hvis de har et mildt/forsiktig uttrykk, eller er uten forstyrrende temaer eller innslag. Dette gjelder for eksempel dokumentarfilmen *Bully* som tar opp et i utgangspunktet vanskelig tema som mobbing på en varsom måte, og programmer som *Lille Norge og stormaktene*, *Mesternes mester*, *Ullared* eller *Jakten på kjærligheten*.

¹⁰ Listen med temaer er veiledende, og gir ikke en fullstendig oversikt over innhold som kan være til skade for barn og unges velbefinnende

¹¹ Eksempelvis kan en serie som er brukt som eksempel under aldersgrense 12 år også inneholde enkelte episoder med høyere eller lavere aldersgrense.

Eksempler på andre filmer og programmer innen kategorien «tillatt for alle» er blant annet *Karsten og Petra*-filmene (2012, 2013 og 2014) og *Pelle Politibil på Sporet* (2013), barneprogrammer som *Drømmehagen*, *Postmann Pat* og *Brannmann Sam*, og familieprogrammer som *Beat for beat*, *Idol*, og *Skal vi danse?* Mange komedier, «sitcoms», filmer og ulike programserier ment for ungdom og/eller voksne vil normalt også kunne gis aldersgrensen «tillatt for alle». Dette gjelder for eksempel de fleste episoder i serier som *Friends* og *The Big Bang Theory*, og filmer som *Chef* (2014) og *My old lady* (2014).

3.2. 6-årsgrensen

Filmer og programmer som gis aldersgrense 6 år kan inneholde enkeltscener eller innslag som er noe mørke eller truende. Det samme gjelder dersom det forekommer scener med dramatisk lyd- og/eller kraftig effektbruk. Korte nifse elementer tillates innenfor rammen av «det gode gys», og voldsinnslag godtas dersom disse er tydelige humoristiske og overdrevne («slapstick»), som for eksempel i *Alene Hjemme*-filmene.

Temaer som i utgangspunktet kan synes vanskelige og vonde kan tillates med en 6- eller 9-årsgrense dersom de har et neddempt uttrykk og samtidig er tilrettelagt for barn. Dette gjelder f.eks. dokumentarserier som *Snoffe, døden og jeg* som tar opp temaet sorg og død, eller kortfilmen *Sinna Mann* som tar opp temaet vold mot barn.

Eksempler på andre filmer og programmer innen 6-årskategorien er animasjonsfilmer og -serier med noe kraftige effekter som i *Fly 2: Brann og Redning* (2014) eller som har et tydelig slapstick preg. Også mere realistiske filmer og programmer med korte dramatiske eller truende innslag kan gis 6-årsgrense. Eksempler på dette er filmer som *Hest på balkongen* (2014) og *Alexander and the Terrible, Horrible, No good, Very Bad Day* (2014), programmet *America's Funniest Home Videos* i tillegg til såpeserier som *Home and Away*.

3.3. 9-årsgrensen

Filmer og programmer som gis aldersgrense 9 år kan inneholde kortvarige men lite nærgående voldsinnslag (som i *Dum Dummere 2* fra 2014), lengre partier med intens eller voldsom stemning som i den animerte tv-serien om *The Amazing Spiderman*, eller ha enkeltscener med mørk og utrygg stemning kombinert med skildringer av noe skremmende skikkelser og/eller faretruende situasjoner (som eventyrserien *M.I. High* og filmene *Maleficent* fra 2014 og *Oz: the great and powerful* fra 2013).

Virkelige hendelser eller skildringer av ulykker, operasjoner eller dødsfall kan virke urovekkende på barn under 9 år. Det samme gjelder skildringer av utrygge familierelasjoner, mobbesituasjoner og mennesker og dyr som lider. Programmer med slik tematikk skal normalt gis en 9-årsgrense eller høyere. Eksempler på dette er for eksempel dokudrama-serien *Bondi Rescue* der det forekommer dramatiske innslag av drukningsulykker o.l. og realityserien *Las*

«TILLATT FOR ALLE»: INNHOLD OG UTTRYKK

Stemning/uttrykk	Vold	Seksualitet	Annen tematikk
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lett/hyggeilig ▪ Rolig uttrykk ▪ Kortvarige «bø-effekter», eller litt spennende elementer i en trygg ramme 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kortvarige innslag i et tydelig humoristisk «tegnefilmunivers» 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antydende 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ingen forstyrrende tematikk

6-ÅRSGRENSEN: INNHOLD OG UTTRYKK

Stemning/uttrykk	Vold	Seksualitet	Annen tematikk
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Enkelte mørke, dramatiske eller noe truende scener ▪ Enkeltscener med kraftige lyd og/eller bildeeffekter ▪ Kortvarige nifse elementer (skikkelser eller situasjoner) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «Slapstick» 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antydende 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neddempt og tilrettelagt for barn

Vegas Jailhouse med noe ustabile voksne. Historien om *Pi* (2012) er et eksempel på en film som inneholder skildringer av et dramatisk skipsforlis, mens *Krækeungen* (2014) er et eksempel på en film hvor en utrygg og ustabil familierelasjon skildres.

3.4. 12-årsgrensen

Filmer og programmer som gis aldersgrense 12 år kan inneholde noe opprivende tematikk knyttet til «voksensfæren», som for eksempel skildringer eller innslag av samlivskonflikter, seksuelle handlinger eller sterke følelsesutbrudd. Eksempel på slik tematikk kan forekomme i fakta- eller realityorienterte programmer som enkelte episoder av *Trekant* eller *Paradis Hotel*, og som i samlivsdramaet *Revolutionary Road* (2009) eller i *Jakten* (2012) som handler om en mann som blir mistenkt for å ha forgrepet seg på en liten jente i barnehagen der han jobber. Opprivende voksentematikk kan også inntreffe i serier som *Grey's Anatomy* og *30 grader i februar*.

Annen tematikk som kan være vanskelig å håndtere for barn (se eksempler nevnt i faktaboks i kapittel 2.3) bør gis en 12-årsgrense eller høyere dersom temaet i seg selv, uavhengig av presentasjonsformen, kan virke opprivende på barn eller unge. Dette gjelder for eksempel et tema som kidnapping/barnebortføring i en dokumentarserie som *De bortførte barna*. Det samme gjelder dersom innslagene i programmet er lite nærgående skildret og stemningen ikke er gjennomgående dystert. Eksempel på dette er dokumentarfilmene *De Andre* (2012) som handler om enslige mindreårige asylsøkere

som sendes ut av landet og *Flink Pike* (2014) som viser autentiske og dramatiske innslag fra elektrosjokkbehandling.

Voldshandlinger eller kortere innslag med «skrekkelementer» i en urealistisk sammenheng vil normalt aksepteres i filmer og programmer for unge fra 12 år. Dette gjelder særlig der innholdet er basert på velkjente historier, bøker, tegneserier eller lignende, eller der handlingen på annen måte er lagt til et tydelig fantasiunivers eller innenfor en komisk ramme. Eksempler på dette er filmer som *Hobbiten – Femhærerslaget* (2014), *The Maze Runner* (2014) og *Jakten på Berlusconi* (2014). Også mere virkelighetsnære voldsinnslag eller skremmende elementer kan tillates dersom de er kortvarige og lite nærgående skildret som for eksempel i serier om overnaturlige fenomener som i *Åndenes makt* og krimserier som *Law and Order: Special Victims Unit*.

Filmer og programmer skal også klassifiseres 12 år hvis de inneholder seksuelle handlinger eller har en gjennomgående grov dialog som kan virke forstyrrende eller støtende på barn under denne alderen. Eksempler på dette er de amerikanske komediene *Ted* (2012) og *Bad Grandpa* (2013).

3.5. 15-årsgrensen

Filmer og programmer som gis aldersgrense 15 år kan inneholde realistiske, autentiske eller nærgående skildringer eller innslag fra blant annet krig, katastrofer og terrorhandlinger. Eksempler på

9-ÅRSGRENSEN: INNHOLD OG UTTRYKK

Stemning/uttrykk	Vold	Seksualitet	Annen tematikk
<ul style="list-style-type: none"> Partier med mørk, intens eller utrygg stemning, særlig i kombinasjon med skremmende skikkelser eller faretruende situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kortvarige og lite nærgående voldsinnslag Actionpreget vold i animasjonsfilmer og -serier 	<ul style="list-style-type: none"> Antydende 	<ul style="list-style-type: none"> Noe utrygge og/eller ustabile familierelasjoner og/eller voksne Noe dramatiske bilder av ulykker og/eller operasjonsscener Barn som lider og har det vanskelig (inkludert mobbing) Dyr som lider

12-ÅRSGRENSEN: INNHOLD OG UTTRYKK

Stemning/uttrykk	Vold	Seksualitet	Annen tematikk
<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgående mørk stemning Noe frykt (karakterer, scener eller musikk) Kortvarige skrekkeffekter 	<ul style="list-style-type: none"> Parodisk/humoristisk Urealistisk Actionpreget vold i realfilm¹² («live action») Sjangertypisk (fantasi/eventyr) 	<ul style="list-style-type: none"> Lite nærgående skildringer av alminnelig seksualitet På barn og unges premisser 	<ul style="list-style-type: none"> Samlivskonflikter Sterke følelsesutbrudd Lite nærgående skildringer eller innslag fra krig, katastrofer, terror m.m. Gjennomgående <i>grov humor</i> (nedsettende, sarkastisk eller seksualisert)

¹² Realfilm er all film som ikke er animasjonsfilm.

dette er dokumentarfilmen *The Act of Killing* (2012) hvor detaljerte beskrivelser av torturhandlingene til de indonesiske dødskvadronene på 60-tallet iscenesettes, og dokumentar- og faktaprogrammet *Møtet med dødsleirene* som inneholder autentiske og sterke bilder fra de tyske konsentrasjonsleirene under 2. verdenskrig.

Andre eksempler er familiedramaet om tsunamien som rammet Thailand i 2004; *The Impossible* (2012) og dommedagsgrøsseren *World War Z* (2013). Skildringer av grov omsorgssvikt (som i *Engelen* fra 2009) og overgrep (som i filmene *Martha Marcy May Marlene* fra 2012 og *Lovelace* fra 2013) vil også kvalifisere til en 15-årsgrænse. Det samme gjelder filmer og programmer med nærgående seksuelle skildringer (som i *Pornopung* fra 2013), angstskapende stemning som normalt forekommer i «skrekkefilm»-sjangeren, i tillegg til skildringer av mishandling og drap.

Filmer og serier med store mengder actionvold eller nærgående, kyniske og/eller detaljerte voldsinnslag skal altså gis 15-årsgrænse. Dette gjelder krimserier som *CSI*, *Homeland* og *Øyevitne* og filmer som for eksempel *Seven Psychopaths* (2012). Andre eksempler er filmer og programmer med realistiske tortur og terrorskildringer som i thrilleren *Zero Dark Thirty* (2012) eller filmer og serier med angstskapende stemning og skrekkeeffekter som *The Walking Dead*, *Annabelle* (2014) eller *Paranormal Activity*-filmene (2007-2013).

Andre eksempler innen 15-års-kategorien er filmer og programmer som er gjennomgående seksualisert i uttrykket og/eller inneholder handlinger som vil kunne framstå som støtende og/eller forstyrrende på barn og unge under denne grensen. Dette gjelder blant annet filmer som *Paradis: Håp* (2013) som skildrer forelskelse og

begjær mellom et barn og en voksen og *Wetlands* (2014) som skildrer en ung jentes forhold til sex og ulike kroppsvæsker. Dessuten gjelder dette filmer som *Spring Breakers* (2012) og *Project X* (2011) som begge er gjennomgående seksualisert i uttrykket og skildrer bruk av rus og vold på en forherligende måte.

3.6. 18-årsgrænse

Filmer og programmer skal i noen tilfeller gis aldersgrænse 18 år. Hovedsakelig vil dette gjelde filmer med et særlig voldsomt innhold og/eller uttrykk, og som inneholder store mengder grove, kyniske og/eller detaljerte voldshandlinger- gjerne i kombinasjon med et angstskapende uttrykk. Enkeltstående skildringer av mer særegne former for sex, ikke-samtykkende seksuelle skildringer eller en kombinasjon av vold og sex vil normalt også kvalifisere til en 18-årsgrænse. Det samme gjelder filmer som inneholder omfattende, eksplisitte og nærgående seksuelle skildringer (såkalt «hardporno», se vedlegg 2).

Filmer og programmer med *alvorlig skadelig innhold* skal alltid ha en 18-årsgrænse!

Eksempler på filmer med en 18-årsgrænse er gangsterfilmen *Raid 2* (2014) som inneholder store mengder svært brutale, detaljerte og blodige draps- og voldsskildringer, og skrekkefilmen *Rovdyr* (2007). Andre eksempler er dramafilmen *Shortbus* (2007) og *Der Freie Wille* (2006) som inneholder henholdsvis svært nærgående seksuelle scener og kyniske voldtæktsscener.

15-ÅRSGRENSEN: INNHOLD OG UTTRYKK

Stemming/uttrykk	Vold	Seksualitet	Annen tematikk
<ul style="list-style-type: none"> Angstskapende stemning Gjennomgående dyster stemning i kombinasjon med voldelige, seksuelle eller tematiske elementer Skrekkeeffekter 	<ul style="list-style-type: none"> Store mengder actionvold (sjangertypisk) Detaljert/nærgående/blodig Realistisk Nærgående krigsskildringer Mishandling/tortur 	<ul style="list-style-type: none"> Nærgående seksuelle skildringer Omfattende, men ikke eksplisitte seksuelle skildringer («mykporno») 	Nærgående og/eller realistiske skildringer av: <ul style="list-style-type: none"> Krig Katastrofer Terror Omsorgssvikt Overgrep/incest Selv mord

18-ÅRSGRENSEN: INNHOLD OG UTTRYKK

Stemming/uttrykk	Vold	Seksualitet	Annen tematikk
<ul style="list-style-type: none"> Særlig angstskapende stemning kombinert med detaljerte/nærgående og grove volds- og/eller seksuelle skildringer 	<ul style="list-style-type: none"> Store mengder grove, kyniske og/eller detaljerte volds-handlinger Seksualisert vold 	<ul style="list-style-type: none"> Skildringer av ikke-samtykkende sex Kombinasjon sex og vold <p>«Hardpornofilmer» (omfattende, eksplisitte og nærgående seksuelle skildringer)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Forherligelse av selvmord, selvtækt, grov dyremishandling

VEDLEGG 1

1. Hvilke plattformer og visningssteder gjelder beskyttelsesloven for?

Beskyttelsesloven gjelder for tilgjengeliggjøring av bildeprogram til allmennheten gjennom

- Tv (i loven kalt «fjernsyn», dvs. kringkastingssending som er ment eller egnet til å ses direkte og samtidig av allmennheten)
- Video On Demand-tjenester, klikkefilm, nett-avisers tv-tjenester o.l (i loven kalt «audiovisuelle bestillingstjenester»)
- Kinovisning, tv-skjermer i forretninger o.l., filmklubber, barnehage, skole, SFO etc. (i loven kalt «fremvisning ved allmenn sammenkomst»)
- Salg, utleie, gratis utdeling av DVD/Blu-ray (i loven kalt «tilgjengeliggjøring av videogram»)

Loven gjelder bare for denne typen tjenester og visningssteder dersom de holder til i Norge. Tjenester etablert i utlandet, som eksempelvis Netflix, YouTube, HBO o.l. omfattes dermed per i dag ikke av loven.

2. Hvem plikter å aldersklassifisere innholdet?

Kinofilm¹³ skal aldersklassifiseres av Medietilsynet. Medietilsynets aldersgrenser er bindende i 10 år, og skal følge filmen på alle senere visnings- og distribusjonsplattformer.

Dersom du skal vise, selge, leie ut eller gi bort en film som Medietilsynet har satt aldersgrense på etter at loven er trådt i kraft, skal du med andre ord bruke denne aldersgrensen og du trenger ikke å sette en egen aldersgrense.

Bildeprogrammer som Medietilsynet ikke har vurdert, skal aldersklassifiseres av bildeprogramdistributøren¹⁴.

3. Hvilke programmer plikter du å aldersklassifisere?

I utgangspunktet skal alle bildeprogrammer som tilgjengeliggjøres på en plattform eller visningsmåte som er nevnt i vedleggets pkt. 1, klassifiseres.

Følgende programtyper er imidlertid unntatt fra klassifiseringsplikten, og trenger ikke å få en aldersgrense:

- **Nyhets- og aktualitetsstoff**
Eks. nyhetssendinger og andre programmer med aktuelt nyhetsstoff
- **Undervisnings- og forskningsstoff**
Eks. programmer som brukes i utdanning- eller opplæringsvirksomhet o.l.
- **Informasjonsstoff om ideell, politisk, eller religiøs virksomhet**
Eks. programmer om, eller med informasjon om, ideelle organisasjoner eller virksomhet. Overføringer fra politiske møter og debatter, programmer med informasjon om politisk virksomhet. Overføringer av religiøse seremonier hvor allmennheten har tilgang (eksempelvis gudstjenester mv.), programmer med informasjon om ulike religioner.
- **Musikkstoff**
Eks. programmer som i hovedsak inneholder musikk, eks. overføring eller opptak fra kulturarrangement som opera, musikal og konserter, musikkvideo etc.
- **Idrettsstoff**
Eks. sportssendinger, overføringer fra idrettsarrangement o.l.
- **Hobby-, instruksjons- og fritidsstoff**
Eks. programmer som utelukkende inneholder hobbyarbeid. Programmer om lek, mote, hagearbeid, byggarbeid, matlagning, innredning, spørrekonkurranser o.l. Rene instruksjonsvideoer som følger med produkter, «how to»-videoer knyttet til lovlige aktiviteter o.l.
- **Direktesendinger**
Inkl. direkteoverføring av et arrangement på en kino eller annet visningssted

Det kan bli gjort endringer som gjør at flere programtyper unntas fra klassifiseringsplikten.

¹³ Bildeprogram som primært er produsert for fremvisning på kino eller annet visningssted.

¹⁴ Bildeprogramdistributør: den som har, eller har ervervet, rettighetene til tilgjengeliggjøring av bildeprogrammet på det norske markedet.

VEDLEGG 2

Skjematisk oversikt over grensen mellom skadelig og alvorlig skadelig innhold (inkl. særregler for fjernsyn)

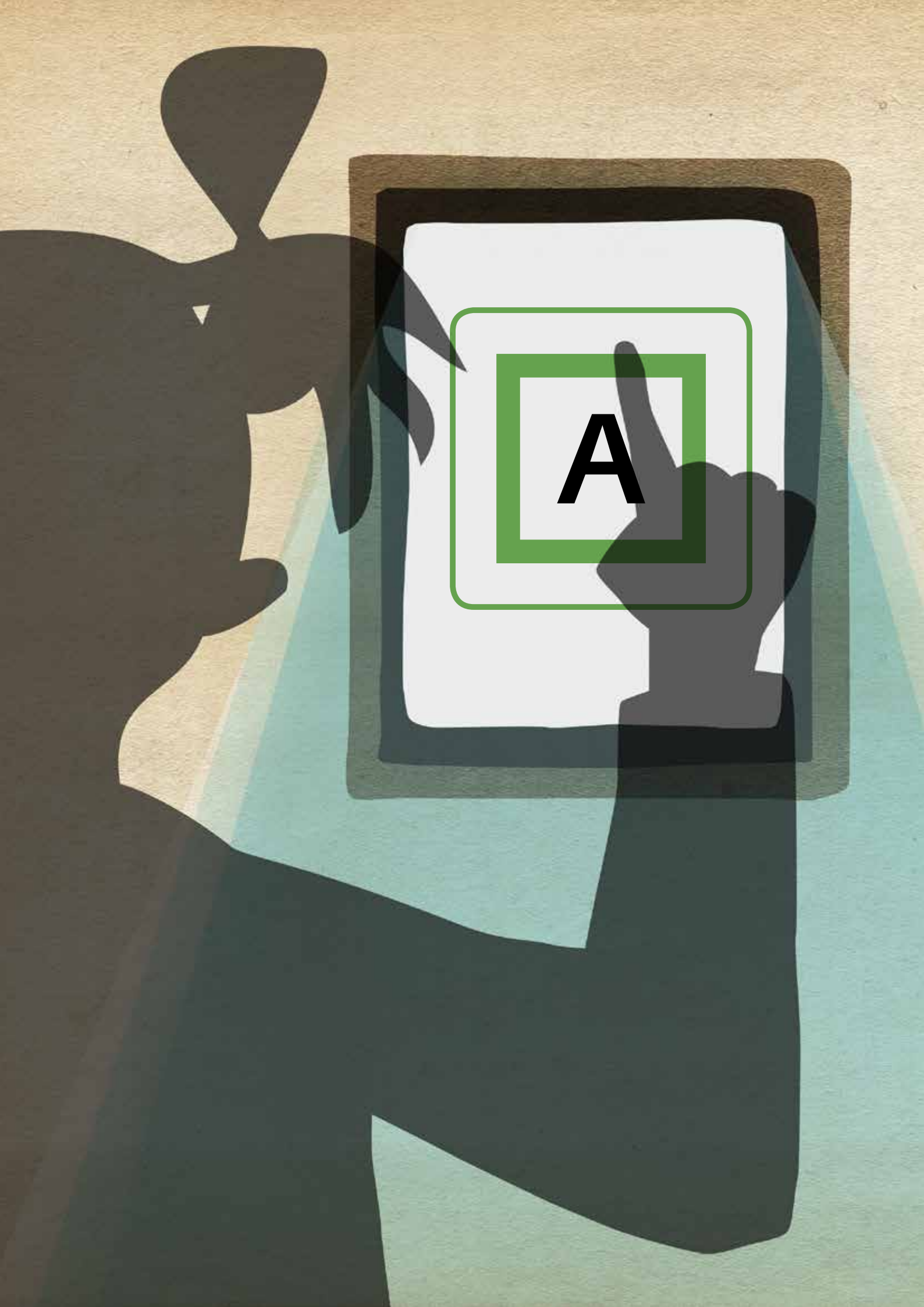
	INNHold	FJERNsYN
Skadelig innhold ¹⁵	<ol style="list-style-type: none">1. Skildringer av seksuell aktivitet mellom samtykkende voksne med det formål å virke opphissende, uten nærbilder av penetrering, sædavgang m.v. (såkalt "mykporno").2. Store mengder vold (detaljert, blodig, realistisk). Mishandling og tortur.3. Annen tematikk som nærgående/realistiske skildringer av krig, katastrofer, terror, grov omsorgssvikt, overgrep, selvmord.	EGNE SENDETIDSREGLER PÅ TV (vannskille)
Alvorlig skadelig innhold ¹⁶ I (18-årsgrænse)	<ol style="list-style-type: none">1. Nærgående skildringer av seksuell aktivitet mellom samtykkende voksne med fokus på nærbilder av kjønnsorganer i bevegelse, nærbilder av penetrering, oralsex, sædavgang o.l. (såkalt "hardporno"), og andre sterke scener som blant annet kan inneholde fetisjer.2. Svært grove voldsskildringer som grenser opp mot forbudet i strl. § 236.3. Annen tematikk som kombinasjoner av sex og vold, forherligelse av selvmord, selvtekt og grov dyremishandling.	FORBUDT Å KRINGKASTE (uansett sendetidspunkt)
Alvorlig skadelig innhold ¹⁷ II (18-årsgrænse)	<ol style="list-style-type: none">1. Innhold som isolert sett er i strid med straffeloven §§ 317 og 311 men som er tillatt grunnet kunstnerisk, vitenskapelig, informativt eller lignende hensyn.¹⁸	FORBUDT Å KRINGKASTE (uansett sendetidspunkt)

¹⁵ Beskrivelsene i dette punktet må sammenholdes med tekst og tabell i kapittel 3.5 og 3.6 for fullstendig oversikt.

¹⁶ Dette er innhold som vil være tillatt omsatt på dvd med 18-årsgrænse, og som kan være tilgjengelig på en audiovisuell bestillingstjeneste.

¹⁷ Dette er innhold som vil være tillatt omsatt på dvd med 18-årsgrænse, og som kan være tilgjengelig på en audiovisuell bestillingstjeneste.

¹⁸ Det må foretas en konkret vurdering i hvert enkelte tilfelle. Et eksempel fra forvaltningspraksis er filmen «Sansenes rike», vedtaksdato 12. juli 2004.

A

Medietilsynet

NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

beskyttelsesloven@medietilsynet.no
www.medietilsynet.no

Juni 2015